

Biografie Leendert Pop

(Het Bussenschutshofje
pentekening Ph.L. de Jong 1974)

Leendert Pop is geboren op 8 mei 1859 in Bussenschutshof 427 (Rapenburgerstraat) te Amsterdam. Zijn ouders zijn Isaac Abraham Pop (1818-1881) en Sara Penha (1824-1912). Leendert had 1 broer en 4 zusters. Zijn oudere broer was op 12-jarige leeftijd overleden. Hierdoor was hij, als enige wettige zoon, door de Militieraad vrijgesteld van de dienst. Als jongeman had hij in Nederland de Kaapse tijd meegemaakt. De Kaapse tijd is de bloeiperiode in de diamantindustrie van 1870 tot 1876. Leendert had in die tijd ook veel geld verdiend. Levensgenieter als hij was, zal hij beslist niet veel gespaard hebben. Maar helemaal platzak zal hij na de Kaapse Tijd ook wel niet geweest zijn. Hij bereikte een zekere mate van welstand. Hij was jarenlang 'eigenwerkmaker' en had wat personeel. Op 17 juni 1880 trouwde hij met Elisabeth Juliard een dochter uit een Haags Joodse familie.

Zij woonden op Rapenburgerstraat 130 bij de moeder van Leendert. Samen hadden ze 11 kinderen en 17 kleinkinderen.

- Isaäs Pop (1881-1943)
- Samuel Pop (1882-1942)
- Joseph Pop (1884-1943)
- Sara Pop (1886-1942)
- Simon Pop (1887-1943)
- Abraham Pop (1889-1925)
- Eva Pop (1891-1943)
- Bertha Pop (1893-1942)
- Louis Pop (1894-1943)
- Esther Pop (1897-1942)
- Maurice Pop (1900-1904)

Daarvan hebben maar 4 kleinkinderen de oorlog overleefd.

Leendert Pop zat zijn hele leven in de diamanten als diamant versteller en 'eigenwerkmaker'. Hij woonde vanaf zijn geboorte in Amsterdam op meerdere adressen en in 1908 ging hij met zijn gezin naar Antwerpen in de Lange Kievitstraat 139. Vermoedelijk zal de enorme terugval van het diamantvak in Amsterdam de oorzaak zijn geweest. Zij bleven tot begin 1914 in Antwerpen wonen. Toen de Duitsers in 1914 Antwerpen naderden vertrokken zij met achterlaten van bijna hun gehele inboedel naar Amsterdam.

Na de oorlog in 1919 ging Leendert terug naar Antwerpen. Toen hij in Antwerpen op het adres Beekstraat 32 kwam, bleek er van de inboedel niet veel meer over te zijn. Hij informeerde nog bij de inwoners of deze iets gemerkt hadden van de plundering, maar niemand wist ergens van. Leendert en zijn vrouw bleven tot 1922 in Antwerpen wonen.

Helaas werden de ogen van Leendert Pop na 1920 steeds slechter en hierdoor kon hij zijn werk als 'eigenwerkmaker' niet meer uitvoeren. Bij terugkeer uit Antwerpen trokken Leendert en zijn vrouw bij hun dochters in.

(Afbeelding: Beekstraat 32
Antwerpen)

Op 19 februari 1929 overleed zijn vrouw Elizabeth Juliard en werd zij begraven op de Joodse

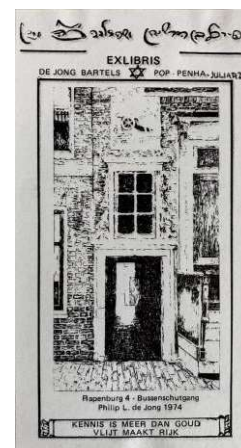
begraafplaats Muiderberg. Na het overlijden van zijn vrouw bleef hij bij zijn dochter wonen. Helaas werden zijn ogen steeds slechter en in 1934 was Leendert nagenoeg blind. Vanwege zijn handicap ging Leendert in 1937 naar Pension Verdooner. Zijn kleinzoon Philip Leendert de Jong had veel contact met hem en schreef over hem, dat hij ook na de grote handicap van het blind worden een levenslustige, intelligente man was en altijd goed gehumeurd.

Wat Leendert Pop heeft ervaren toen de oorlog uitbrak is niet bekend. Het zal voor hem een zeer angstige tijd zijn geweest en natuurlijk ook voor de andere joodse mensen in het pension.

Op 8 februari 1943 vond in Amsterdam een grote razzia plaats. Alle tehuizen met joodse mensen werden leeggehaald en afgevoerd.

Zo heeft zijn kleinzoon (Philip Leendert de Jong) gezien, hoe Leendert en zijn huisgenoten op die dag uit het tehuis werden gehaald en in wagens werden geladen. Zij werden afgevoerd naar de Panamakade waar een treinstation was. Daarvandaan werden zij met de trein naar Westerbork gebracht waar ze op 9 februari 1943 aankwamen. Het laatste levensteken van Leendert was een briefkaart van de Joodse Raad vanuit Westerbork aan zijn kleinzoon Philip Leendert de Jong met het verzoek om zijn winterjas uit het tehuis te halen en aan hem op te sturen. Philip heeft nog aan een familielid van Verdooner gevraagd of er een mogelijkheid was om in het tehuis te komen, maar de buitendeur was verzegeld en het was te gevaarlijk om de zegel te verbreken. Op 16 februari 1943 werd Leendert en vele anderen naar Auschwitz afgevoerd en bij aankomst direct vermoord.

Zijn kleinzoon schrijft over hem: hij had een betere dood verdiend. Leendert Pop had verwacht als een oude man van zijn laatste levensjaren te kunnen genieten en als het zover was, zou hij naast zijn vrouw Elisabeth Pop-Juliard worden begraven op de Joodse begraafplaats Muiderberg. Maar dat werd hem helaas niet gegund. Het werd een afschuwelijke dood. Wat niemand meer hoopt mee te maken.

Dit verhaal heeft zijn kleinzoon Philip Leendert de Jong (1914-2010) vastgelegd voor zijn kinderen en is aangepast door Maurice Leendert de Jong.